

Kommunal avtalspension KAP-KL

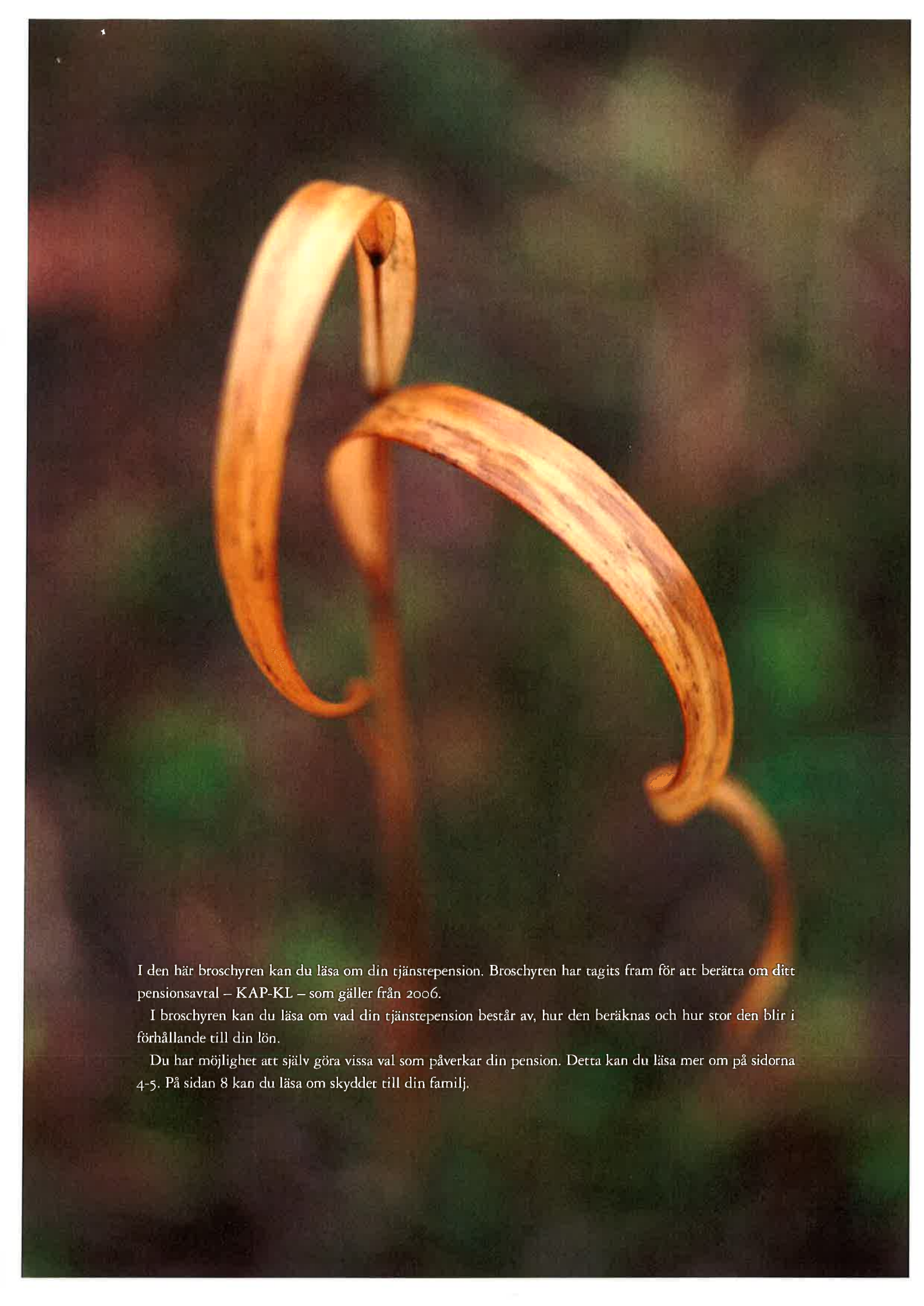

TJÄNSTEPENSIONEN FÖR DIG SOM ARBETAR
I KOMMUN, LANDSTING, REGION, KOMMUNALT FÖRETAG
ELLER INOM SVENSKA KYRKAN

AkademikerAlliansen

i samarbete med

I den här broschyren kan du läsa om din tjänstepension. Broschyren har tagits fram för att berätta om ditt pensionsavtal – KAP-KL – som gäller från 2006.

I broschyren kan du läsa om vad din tjänstepension består av, hur den beräknas och hur stor den blir i förhållande till din lön.

Du har möjlighet att själv göra vissa val som påverkar din pension. Detta kan du läsa mer om på sidorna 4-5. På sidan 8 kan du läsa om skyddet till din familj.

Din pension består av olika delar

Det svenska pensionssystemet består förenklat av tre delar:

ALLMÄN PENSION

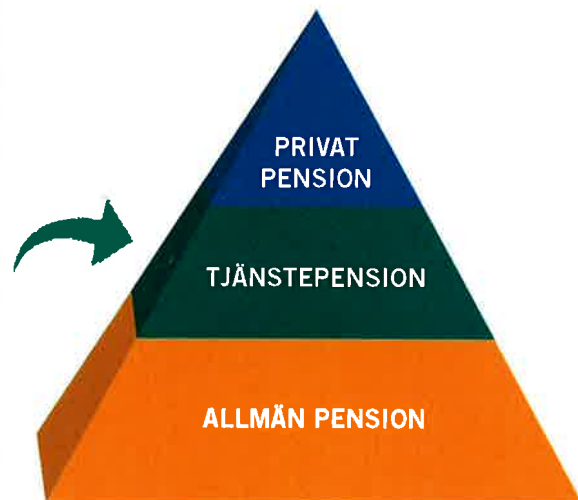
Allmän pension regleras i lag och utbetalas av Försäkringskassan. Den allmänna pensionen består av olika delar; inkomstpension, premiepension och garantipension. Du som är född mellan 1938 och 1953 kan också ha rätt till tilläggspension. Du kan läsa mer om den allmänna pensionen på www.fk.se

TJÄNSTEPENSION

Tjänstepensionen, som den här broschyren handlar om, bygger på ett kollektivavtal som träffats mellan fackförbunden och arbetsgivarna.

PRIVAT PENSION

Om du vill kan du förstärka din pension genom att till exempel spara i en pensionsförsäkring.

I broschyren används begreppet basbelopp på flera ställen. Det finns tre olika basbelopp vilka ändras varje år.

Basbeloppen	2006	2007
Prisbasbelopp	39 700	40 300
Förhöjt prisbasbelopp	40 500	41 100
Inkomstbasbelopp	44 500	45 900

Du kan läsa mer om de olika basbeloppen på www.fk.se.

KAP-KL – din tjänstepension

Tjänstepensionen är ett komplement till den allmänna pensionen. Din tjänstepension baseras på ett kollektivavtal som träffats mellan fackförbunden och arbetsgivarna. Du som arbetar i en kommun, landsting eller region omfattas av pensionsavtalet KAP-KL. Även du som arbetar i ett kommun-

eller landstingsägt företag kan omfattas av KAP-KL. För anställda inom Svenska Kyrkan gäller pensionsavtalet KAP-KL Svenska Kyrkan, som i stort överensstämmer med KAP-KL.

KAP-KL innehåller såväl pensionsförmåner till dig själv som till dina efterlevande.

Ålderspension

Ålderspensionen består av två delar:

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Förmånsbestämd ålderspension

Avgiftsbestämd ålderspension

Du börjar tjäna in avgiftsbestämd ålderspension från och med månaden efter den du fyller 21 år. I det tidigare pensionsavtalet började intjänandet först från och med 28 års ålder.

Med avgiftsbestämd ålderspension menas att din arbetsgivare betalar pensionsavgifter till din framtida pension. Pensionsavgifterna betalas till den pensionsförsäkring och försäkringsbolag som du har valt.

För dig som är anställd inom Svenska Kyrkan gäller att pensionsavgifterna istället betalas till Kyrkans Pensionskassa som har uppdraget att förvalta och administrera såväl de avgiftsbestämda som de förmånsbestämda pensionerna.

Den framtida pensionens storlek beror på hur mycket som inbetalats och den avkastning du fått.

Pensionsavgiftens storlek i procent av din lön framgår av nedanstående tabell:

År	2006	2007	2008	2010
Lön t o m 7,5 inkomstbasbelopp	3,5%	4%	4,25%	4,5%
Lön över 7,5 inkomstbasbelopp	1,1%	4%	4,25%	4,5%

OBS! För dig som är född 1946 eller tidigare gäller 2006 års avgifter också för åren därefter.

Exempel – så här mycket kan sparas till din avgiftsbestämd ålderspension!

Årslön	Pensionsavg. 2007	Pensionsavg. 2008	Pensionsavg. 2010
250 000	10 000 kr	10 625 kr	11 250 kr
350 000	14 000 kr	14 875 kr	15 750 kr

DU VÄLJER SJÄLV!

När det gäller den avgiftsbestämda ålderspensionen ska du göra följande val:

1. Välja det försäkringsbolag som ska förvalta dina pensionspengar.
2. Välja om du vill spara i en traditionell försäkring eller i en fondförsäkring.
3. Välja om du vill teckna försäkringen med eller utan återbetalningsskydd.

TRADITIONELL FÖRSÄKRING

I en traditionell försäkring beslutar försäkringsbolaget hur pensionspengarna ska förvaltas. Pengarna placeras i såväl räntebärande papper som i aktier. I en traditionell försäkring garanteras du ett framtida lägsta pensionsbelopp.

FONDFÖRSÄKRING

Väljer du en fondförsäkring bestämmer du själv en eller flera fonder för ditt pensionssparande.

Det finns olika sorters fonder med olika placementsinriktning. En del fonder är förenade med relativt liten risk, medan andra innebär ett större risktagande. I en fondförsäkring finns det ingen garanti som det gör inom traditionell försäkring. Ditt sparande kan både öka och minska i värde.

ÅTERBETALNINGSSKYDD

Om du väljer återbetalningsskydd innebär det att pensionskapitalet vid dödsfall utbetalas till din familj. Väljer du att ha en försäkring med återbetalningsskydd innebär det dock att du själv får en något lägre pension. Om du från början väljer att inte ha återbetalningsskydd kan du under vissa förutsättningar lägga till det vid ett senare tillfälle. Du som väljer återbetalningsskydd kan alltid vid ett senare tillfälle välja att ta bort det.

HUR VALET GÅR TILL

Ditt val sker via den valadministratör som din arbetsgivare anlitar, de två vanligast förekommande är Pensionsvalet respektive Electum. På deras hemsidor, www.pensionsvalet.se samt www.electum.se kan du läsa mer om dina valmöjligheter och vilka försäkringsbolag som är valbara. Du kan också hitta information om de försäkringsbolag du är intresserad av via försäkringsbolagens egna hemsidor.

Om du är nyanställd får du en valblankett som ska fyllas i och skickas in till valadministratören före den sista december. Du kan alltid ändra ditt val av försäkringsbolag avseende framtida pensionsavgifter.

OM DU INTE VÄLJER

Om du inte gör ett aktivt val placeras dina pensionsavgifter i en traditionell försäkring med återbetalningsskydd i KPA Pension. Kontakta KPA Pension om du inte vill ha återbetalningsskydd.

VAD DU BÖR TÄNKA PÅ!

- Du bör fundera på vilken risk du är beredd att ta med ditt pensionssparande och vad du tror om möjligheterna till framtida avkastning.
- När det gäller avkastning och risk bör du också ta hänsyn till hur lång tid du har kvar till pensionen. En generell rekommendation säger att ett sparande med hög risk förutsätter längre spartid jämfört med ett sparande med lägre risk.
- Försäkringsbolagets avgifter har också stor betydelse för hur stor din pension blir. Därför kan det vara lämpligt att också ta reda på de olika försäkringsbolagens avgifter.

UTBETALNING AV DEN AVGIFTSBESTÄMDA ÅLDERSPENSIONEN

Din avgiftsbestämda ålderspension kan betalas ut tidigast från 55 års ålder. Den kan betalas ut under en begränsad tid eller i vissa fall livslångt. Väljer du tidsbegränsad utbetalning är den kortaste tiden normalt fem år.

Förmånsbestämd ålderspension

Du som har lön över 7,5 inkomstbasbelopp tjänar dessutom in en förmånsbestämd ålderspension för den del av lönen som överstiger den inkomstgränsen. Den förmånsbestämda ålderspensionen kan tjänas in mellan 28 och 65 års ålder. Pensionens storlek är bestämd till en viss nivå i förhållande till ett framräknat pensionsunderlag och den pensionsgrundande tid som du tillgodoräknats.

PENSIONSUNDERLAG

När du går i pension beräknas ett pensionsunderlag. Pensionsunderlaget är normalt medelvärdet av de fem högsta årslönerna under de sju år som föregår året före avgångsåret.

PENSIONSGRUNDANDE TID OCH TIDFAKTOR

För att få full förmånsbestämd ålderspension krävs en pensionsgrundande tid på 30 år. Har du inte full tid reduceras pensionen i motsvarande mån. Tid tillgodoräknas från och med 1998. Om du var anställd inom kommun eller landsting 1997-12-31 och tidigare, får du från och med 2007 också tillgodoräkna den tiden som pensionsgrundande. Om du inte var anställd inom kommun eller landsting just 1997-12-31 men har varit det tidigare, har du en intjänad pensionsrätt enligt äldre pensionsavtal.

DEN FÖRMÅNSBESTÄMDA ÅLDERSPENSIONEN STORLEK

Pensionen beräknas på den del av pensionsunderlaget som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. För åren 2007-2011 används ett sammanvägt basbelopp som till olika delar består av det förhöjda prisbasbeloppet och inkomstbasbeloppet.

Pensionens nivå beror på vilket år du är född.

Du som är född 1946 eller tidigare:	62,5 %
Du som är född 1947-1966:	62,14-55,36 %
Du som är född 1967 eller senare:	55 %

*Förmånsbestämd ålderspension beräknas så här:
Pensionsnivå x Pensionsunderlag över 7,5 inkomstbasbelopp x tidsfaktorn*

- Att pensionsnivån är lägre för de yngre beror på att avgiftsbestämd ålderspension istället höjs från och med 2007.
- Har du en lön över 20 inkomstbasbelopp gäller andra pensionsnivåer

UTBETALNING AV FÖRMÅNSBESTÄMD ÅLDERSPENSION

Förmånsbestämd ålderspension utbetalas livslångt och kan efter din ansökan börja utbetalas tidigast från och med 61 års ålder och senast från och med 67 års ålder. Är du kvar i anställningen efter 67 års ålder kan utbetalningen skjutas fram ytterligare. Om du efter 61 års ålder minskar din arbetstid kan pensionen utbetalas partiellt i förhållande till arbetstidsminskningen.

Om du väljer att ta ut din förmånsbestämda pension före 65 års ålder reduceras pensionen med 0,4% för varje månad du tar ut den i förtid. Om du istället skjuter upp uttaget efter 65 års ålder, ökar pensionen med 0,4% för varje månad den skjuts upp. Under utbetalningstiden värdesäkras pensionen varje år genom att den anknyts till prisbasbeloppets förändring.

LIVRÄNTA

Du som slutar din anställning före 61 års ålder, alternativt efter 61 år men före 65 års ålder utan att ta ut din pension, får en livränta istället för en förmånsbestämd ålderspension. Livräntan baseras på det som du tjänat in till och med den tidpunkt du slutar anställningen. I huvudsak beräknas livräntan på samma sätt som förmånsbestämd ålderspension. Den intjänade livränta värdesäkras varje år genom att den anknyts till prisbasbeloppets förändring.

Särskild avtalspension på hel- eller deltid (delpension)

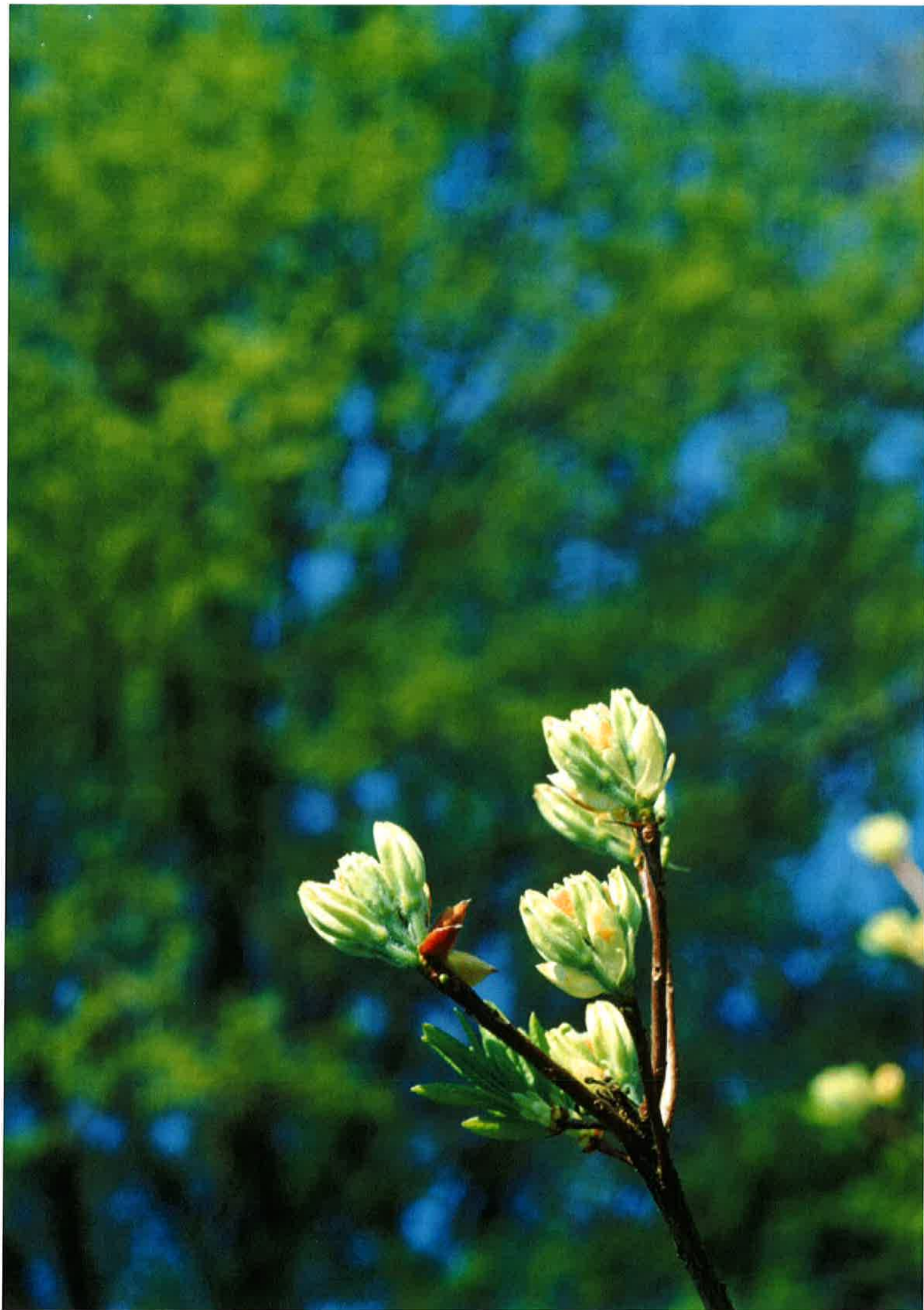
Du och din arbetsgivare kan komma överens om att du ska få en hel eller partiell särskild avtalspension. Om du slutar din anställning helt utbetalas den till och med månaden innan den du fyller 65 år. Om du istället minskar din arbetstid kan pensionen utbetalas på den del som motsvarar arbetstidsminskningen (delpension). Pensionen utbetalas så länge arbetstidsminskningen består, dock längst till och med månaden innan den du fyller 67 år.

Hur den särskilda avtalspensionen i detalj utformas bygger på överenskommelse mellan dig och arbetsgivaren. Om du vill veta mer om detta bör du kontakta din fackliga organisation.

Garantiregler

För dig som börjar ta ut avgiftsbestämd ålderspension under åren 2006-2010 gäller en särskild garantiregel. Garantiregeln innebär att om du före 1998 har arbetat utanför kommun- och landstingssektorn, kan du också få tillgodoräkna den tiden för den förmånsbestämda ålderspensionen, vilket kan ge dig en högre pension. Du måste kunna styrka sådan anställningstid och själv begära hos arbetsgivaren att garantiregeln ska tillämpas.

Om du var anställd i kommun eller landsting före 1998 – men inte just 1997-12-31 – och påbörjar en ny anställning i kommun eller landsting före 2011, kan du hos din arbetsgivare begära att din tidigare intjänade pensionsrätt ska värdesäkras med prisbasbeloppets förändringar.

Pension till efterlevande

PENSION TILL VUXEN EFTERLEVANDE

Pension till vuxen efterlevande kan utbetalas till make/maka, registrerad partner eller sambo. Paret måste ha varit stadigvarande sammanboende vid dödsfallet. För sambor gäller dessutom att paret antingen ska ha varit gifta med varandra tidigare eller att de har, har haft eller väntade gemensamt barn.

För att pension ska utbetalas krävs vidare:

- att den efterlevande har sammanbott med den avlidne i minst fem år eller
- att den efterlevande sammanbor med barn som inte fyllt 12 år.

Barnet kan ha varit under parets gemensamma vårdnad eller under vårdnad av en av dem.

Efterlevandepension utbetalas i fem år och pensionens storlek beräknas utifrån den avlidnes pensionsunderlag. Pensionsunderlaget beräknas på samma sätt som för förmånsbestämd ålderspension.

Pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp	Pensionens storlek
0 - 20	15%
20 - 30	7,5%

PENSION TILL EFTERLEVANDE BARN

Pension utbetalas till biologiska och adopterade barn till och med 18 års ålder. Om barnet har rätt till lagstadgad barnpension kan utbetalningen förlängas som längst till och med juni månad det år barnet fyller 20 år. Pensionens storlek beräknas utifrån den avlidnes pensionsunderlag.

Pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp	Pensionens storlek
0 - 7,5	10%
7,5 - 20	28%
20 - 30	14%

Om flera barn har rätt till pension räknas det totala beloppet upp och fördelas sedan lika mellan barnen.

Ytterligare information

Du får varje år skriftlig information om din intjänade pension, dels av det försäkringsbolag som du valt för din avgiftsbestämda ålderspension, dels via din arbetsgivares pensionsadministratör.

Om du vill veta mer om din tjänstepension kan du kontakta din arbetsgivare, din fackliga organisation, det försäkringsbolag som du valt eller din arbetsgi-

vares pensionsadministratör. De flesta arbetsgivare har KPA Pension som administratör, men några arbetsgivare anlitar SPP eller Skandia. Fråga din arbetsgivare för ytterligare information. Arbetar du inom Svenska Kyrkan kan du vända dig till Kyrkans Pensionskassa.

När du vill ta ut din tjänstepension

Om du vill ta ut din avgiftsbestämda ålderspension vänder du dig till det försäkringsbolag som du valt. När du vill ta ut din övriga pension ansöker du om detta hos din arbetsgivare. Normalt vill din arbets-

givare ha din ansökan minst tre månader innan den tidpunkt då du vill ha din pension. Du som arbetar inom Svenska Kyrkan ska ansöka om din tjänstepension hos Kyrkans Pensionskassa.